

Posudek oponentky

Jméno diplomanta: Tomáš Karásek

Téma práce: Služebnost stezky, průhonu a cesty

Rozsah práce: 219.805 znaků včetně mezer

Datum odevzdání práce: 11.6.2024

1. Aktuálnost (novost) tématu: Téma je aktuální a nové. Ale ještě o úroveň výš předloženou práci přivádí způsob, jakým diplomant své téma uchopil a z kolika různých aspektů téma zkoumá.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody: Téma, opět, pojaté, jak jsem prve uvedla, je značně náročné ze všech pohledů. Znalost teorie je sice podmínkou, ale zpracování velkého množství vstupních dat, resp. vůbec pramenů, činí předmět práce ještě náročnější. Diplomant využívá všechny možné metody teoretické právnické práce, včetně metody historické a srovnávací.

3. Formální a systematické členění práce: Zatímco v první části práce se diplomant zabývá obecnými otázkami, historickým vývojem a dalšími, lze říct vnějšími, totiž souvisejícími, tématy, v druhé části se věnuje jednotlivým druhům předmětných služebností z hlediska platného práva a zamýšlí se nad nimi zdaleka ne toliko analyticky, ale velmi kriticky, totiž hodnotí práci zpracovatele návrhu zákona, který vláda následně předložila PČR. K tomu lze na okraj podotknout, že za vším vytykaným by neměl být viděn právě jen zpracovatel, neboť těch, kdo promluvili do konečného znění zákona byla dlouhá řada; byli mezi nimi i poslanci, senátoři, ba i lobbisté.

4. Kritéria hodnocení práce

a) Splnění cíle práce: Diplomant si dal za úkol již uvedené kritické zhodnocení několika ustanovení platného o. z., zejména ze zřetele dostatečnosti norem, které mají vymezit práva a povinnosti zúčastněných subjektů, tj. konkrétně povinného a oprávněného z břemene služebnosti;

b) Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství: o samostatnosti práce diplomanta není důvod pochybovat;

c) Logická stavba práce: neshledávám pochybení;

d) Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů), včetně citací: diplomant pracoval, jak již bylo prve řečeno s velkým objemem dat, včetně cizojazyčných. Zejména pokud jde o judikaturu, je třeba diplomanta pochválit s vykřičníkem. I poznámkový aparát je dobře vytvořen, s výjimkou odkazů na římské právo, resp. římskoprávní prameny. A to bez ohledu na to, že např. citační úzus některými romanisty požadovaný se obecně bohužel nevžil. Odkazy na právě uvedené (ale i některé další) prameny jsou neúplné, nepřesné, zavádějící, ba i nedohledatelné, a to nijak výjimečně. (Kromě toho diplomant se, z neznámého důvodu, některým informacím vyhnul, ale tato výtka na toto místo nepatří.) Nicméně, stejně vítám, že se diplomant právě touto kapitolou právního vývoje zabýval. Chybné jsou však i některé odkazy

další, např. na „Roučka, Sedláčka“ (našla jsem chybu nejen v odkazu, ale i přepisu citovaného textu); bohužel v práci je – chybně – i několik citací z druhé ruky;

e) Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu): nejen dostatečná, právě naopak;

f) Úprava práce (text, grafy, tabulky): bez připomínek;

g) Jazyková a stylistická úroveň: ačkoli větná skladba je v pořádku, nelze pominout ne právě zanedbatelné nedostatky v české gramatice (genitiv plurálu - např. „ze srovnání ustanoveních o cestě“?!?), dále v překladech (uchopení významu cizích slov, v několika případech „prvoplánové“ překlady – beschränkte, Interesse aj.; nakonec i „civiliter modo“, tady se ovšem diplomant řídí běžným způsobem překladu, nicméně o správnosti toho lze pochybovat: přepis Celsa v Digestech napovídá něco jiného), ale i prostě v psaní (jakoby po sobě napsané nepřčetl, anebo jakoby spěchal). Česká gramatika je natolik chybná, že na několika místech dokonce čtenář váhá, co vlastně chtěl diplomant říct; tu a tam nacházím chybná (v právním jazyce nepoužívaná) slovní spojení, nepřesná vyjádření, neprávní pojmy.

Překvapuje, že diplomant v podstatě nevyužívá obvyklých zkratk, všechny názvy zákonů a zákoníků opakovaně vypisuje celé, jakoby chtěl (ovšem bezdůvodně) text své práce prodloužit. (Bylo mi za ABGB takřka líto, že jeho český překlad diplomant neuvádí velkým písmenem.)

5. Vyjádření k práci: Předloženou práci hodnotím vysoce pozitivně, nejen pro širší záběr, ale i pro značně minuciózní práci při zkoumání jednotlivých institutů, otázek, problémů, pro poctivě odvedenou komparaci, a snad zejména pak pro vynikající práci se skutečně velkým počtem judikátů nejrůznějších původců. Je zřejmé, že diplomant psal svou práci s velkým nasazením. Vyústění práce v legislativních návrzích sice vcelku hodnotím kladně, ale sama zastávám názor opačný – to neznamená horší hodnocení kvality práce! Mám totiž za to, že kazuistika, ať už jakákoli, zákonům neprospívá. Že mi už mnoho pozdějších kroků dalo za pravdu, přijímám s povděkem.

Některé výtky k předložené práci jsem uvedla již výše. Na tomto místě připojuji ještě několik dalších. Čtenář není nijak potěšen už na samém začátku, když úvod je vlastně závěrem. Naproti tomu sám závěr není tak docela závěrem, ale úvahou de lege ferenda.

Rozumím tomu, že diplomant nemohl zkoumat každé rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR (jedná se o 22 Cdo 1491/2019), nicméně, diplomantův postoj bez komentáře mě překvapil; mám totiž za to, že výrok (v cit. věci) je v rozporu s textem zákona i s jeho smyslem (rovněž komplikovanost řešení navrženého cit. soudem vyvolává otazníky).

A konečně už jen poznámka: švýcarské právo má natolik odchylné znění, a především dost odlišné kořeny, že je jen stěží dobře využitelné (to je ostatně dobře patrné z několika ustanovení, která byla z ZGB převzata). Eugenovi Huberovi jistě patří velká poklona, ale není to důvod k adoraci v našich střeoevropských podmínkách, resp. při uvážení kořenů zdejší civilistiky.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: Uvítala bych, kdyby se diplomant vrátil k prve cit. rozhodnutí NS z 9. 2. 2021 a vyjádřil se k němu.

7. Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě: Vzhledem k tomu, že předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a to jak po stránce obsahové, tak po stránce formální, doporučuji práci k obhajobě.

8. Navržený klasifikační stupeň: velmi dobře – výborně.

V Praze dne 16. července 2024

doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc.
oponentka diplomové práce